

De samenwerking tussen onze 6 Liemerse PKN-gemeenten staat voor een volgende stap. Alle gemeenten willen graag zelfstandig blijven en in eigen kracht staan, maar de bestuurskracht bij een aantal gemeenten is of wordt binnen enkele jaren zo kwetsbaar dat het voortbestaan in gevaar komt. De stuurgroep, met leden uit alle 6 gemeenten, zoekt samen met een externe adviseur (Jan Boer), naar vormen van samenwerken waarbij lokale gemeenten mondig blijven en tegelijkertijd ontlast worden van allerlei bestuurlijke taken. Het vormen van één gemeenschappelijk college voor de diaconieën en één gemeenschappelijk college voor kerkrentmeesters kan de bestuurskracht versterken én vraagt minder ambtsdragers: lichter kerk zijn! In april 2022 hebben wij, als dagelijkse besturen (moderamina), de stuurgroep opdracht gegeven om hierover met een voorstel te komen. Het voorstel is nu klaar. Eind juni zijn de kerkenraden gezamenlijk voorgelicht over het voorstel. Op 11 september is het voorstel besproken door ons als moderamina van de 6 kerken. Wij willen u nu informeren over de stappen die gemaakt zijn en die nog volgen.

De stuurgroep heeft eerst onder leiding van Jan Boer een aantal bijeenkomsten met diakenen en kerkrentmeesters opgezet, om te proeven hoe gemeenschappelijke colleges zouden kunnen werken. Wij noemen dat de proeftuin. Voor de kerkrentmeesters ging dat over onderwerpen als energiebeheer, onderhoud van gebouwen en de ledenadministratie. Bij de diakenen over gezamenlijke diaconale projecten en hoe de diaconale zorg lokaal en ver weg (ZWO) vorm te geven. In een bespreking met alle diakenen en kerkrentmeesters, is verkend wat samenwerking bij de financiële administratie kan betekenen. De behoefte om lichter kerk te zijn ligt niet overal gelijk in de Liemers. 4 gemeenten: Didam, Duiven, Lathum en Westervoort voelen die behoefte op dit moment al duidelijk. In Zevenaar is dat minder het geval. In Rijnwaarden is sinds begin dit jaar plotseling een noodzaak ontstaan om bestuurlijk intensief samen te werken, mogelijk zelfs samen te gaan met Zevenaar. Zevenaar en Rijnwaarden zijn daarover intensief in gesprek. Het voorstel van de stuurgroep en Jan Boer is een stukje maatwerk en pakt daarom verschillend uit voor de 6 gemeenten.

Voor de 4 gemeenten is het advies om één gemeenschappelijk college van kerkrentmeesters en één gemeenschappelijk college van diakenen te gaan vormen. Alle bestuurlijke bevoegdheden van de lokale diaconieën en colleges van beheer gaan over naar de 2 gemeenschappelijk colleges. De 4 kerkenraden blijven daarbij voor alles eindverantwoordelijk. Voor het overdragen van bevoegdheden is ook goedkeuring van het regionaal bestuur van de PKN (classis) nodig is. Omdat alle beslissingen over hoofdlijnen en grote keuzen over geldkwesties (b.v. vermogen) bij de 4 afzonderlijke kerkenraden blijven, is dit toch een relatief licht besluit. De komende tijd gaan beide colleges van deze 4 gemeenten voorwerk doen om de gemeenschappelijke colleges uit te werken en in te richten. Zevenaar en Rijnwaarden doen daar niet aan mee. Zij leggen de prioriteit bij het samenwerken en mogelijk samengaan van deze 2 gemeenten. Dat is een stap die ook goedkeuring vraagt van de classis, maar grijpt verder in, onder andere omdat het ook over geldkwesties gaat.

Afgesproken is dat de 4 kerken en Zevenaar/Rijnwaarden elkaar goed op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Ook blijven we alle 6 samenwerken op andere terreinen dan bestuur, denk aan IBO (Inspiratie, Bezinning en Ontmoeting), communicatie, vertrouwenspersonen, gezamenlijke kerkdiensten enz. Kortom: we blijven in de Liemers samenwerken en blijven samen nadenken over de verdere toekomst.

In de bespreking van 11 september is afgesproken dat de kerkenraden wordt gevraagd voorlopig in te stemmen met het voorstel, daarna u als gemeenteleden te horen en daarna een definitief besluit te nemen. De 4 gemeenten zullen dat besluit in een overeenkomst vastleggen. Het streven van de 4 gemeenten is om op 1 januari 2024 de gemeenschappelijk colleges van start te laten gaan.

Welke de veranderingen zijn er merkbaar voor de 4 gemeenten vanaf 1 januari? Wat niet verandert zijn de bevoegdheden van de kerkenraad, die blijven zoals ze nu zijn. Wat wel verandert is hoe groot de kerkenraad moet zijn. Als er een gemeenschappelijk college is, dan kan per gemeente met één diaken en één kerkrentmeester worden volstaan (meer mag natuurlijk ook). Wel moeten er mensen voor de beide gemeenschappelijke colleges worden gevonden. Wat ook verandert is hoe besluiten voor de kerkenraad worden voorbereid. Lokaal blijven een (commissie) diaconie en commissie beheer de lokale koers en lokale werkzaamheden voorbereiden en uitvoeren.

Het proces van samenwerken tussen Zevenaar en Rijnwaarden heeft een eigen spoor. Ook daar zullen de kerkenraden besluiten nemen en gemeenteleden raadplegen.

Kortom: belangrijke ontwikkelingen in de Liemers! Daarbij is en blijft het doel om lokaal een eigen plek te houden om het kerkzijn te vieren, elkaar te ontmoeten en een geloofsgemeenschap te vormen. Daarmee kunnen we in de eigen woonplaats heilzaam aanwezig zijn en blijven op pastoraal, diaconaal en missionair terrein. We kunnen ook voldoen aan de eisen die vanuit de (landelijke) kerk en maatschappij worden gesteld aan het besturen van de kerk. Het vertrouwen tussen onze gemeenten is de laatste jaren stap voor stap vergroot en we kunnen ook met vertrouwen de toekomst, Gods toekomst, tegemoet zien.

Het voorstel bespreken we binnenkort in onze kerkenraden en daarna gaan deze met u in gesprek. U kunt in de komende maanden daarvoor een uitnodiging verwachten.

| De moderamina van de 6 Liemerse protestantse kerken

|